

Lyhyt yhteenveto pilottihaastattelun tuloksista

- VALUE-hanke, kesä 2023

Jari Koivisto

30.11.2023

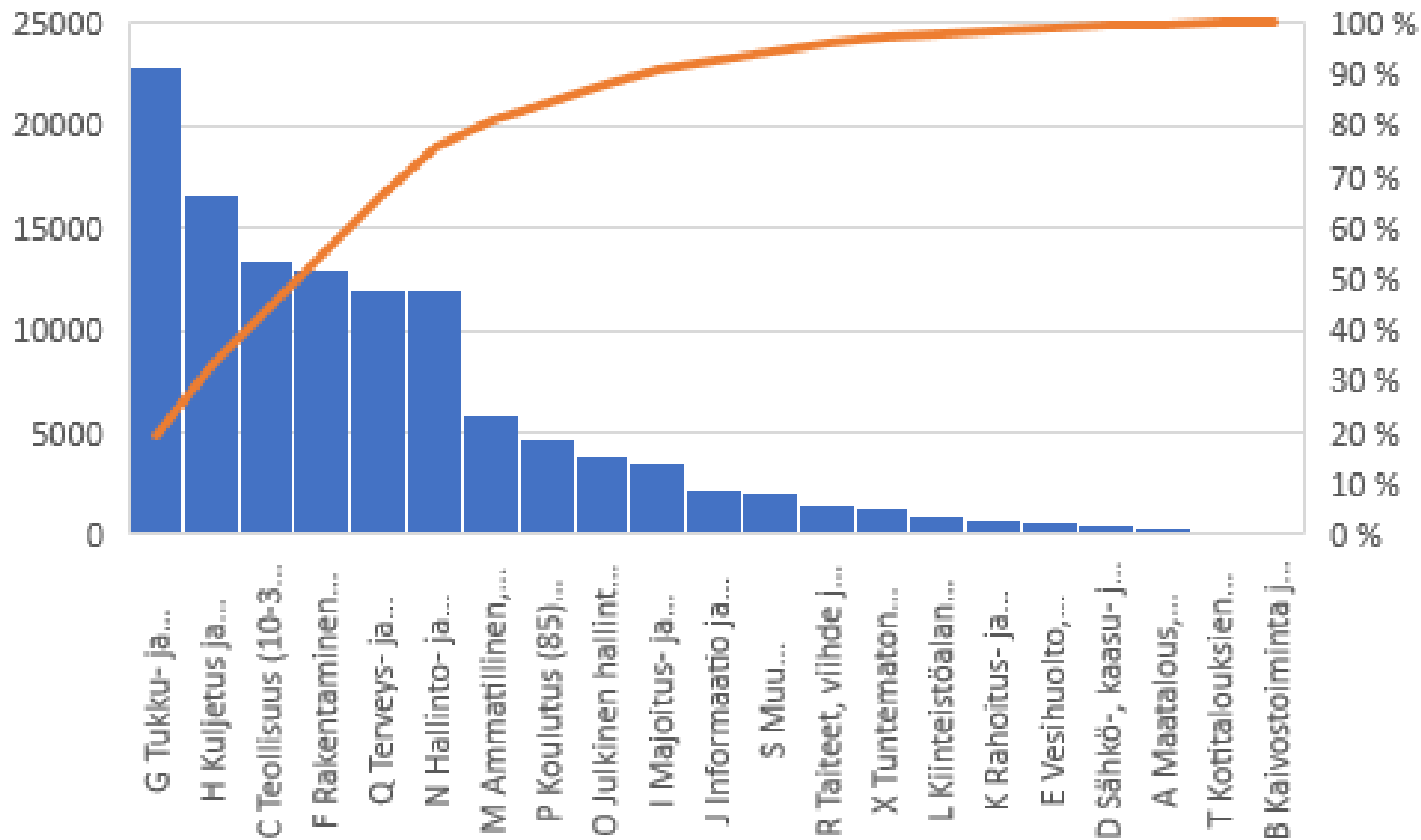
**Vantaa luo
alueellisen
ennakointimallin
ensimmäisenä
kaupunkina
Suomessa!**

**Miten alueen
toimijoilta saadaan
ennakointiin
tarvittava tieto?**

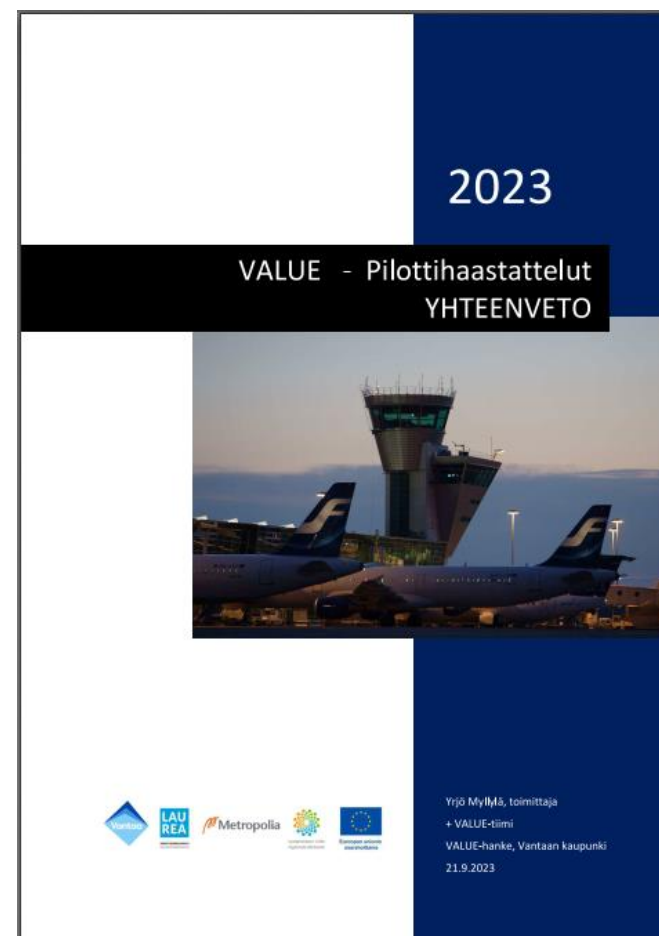
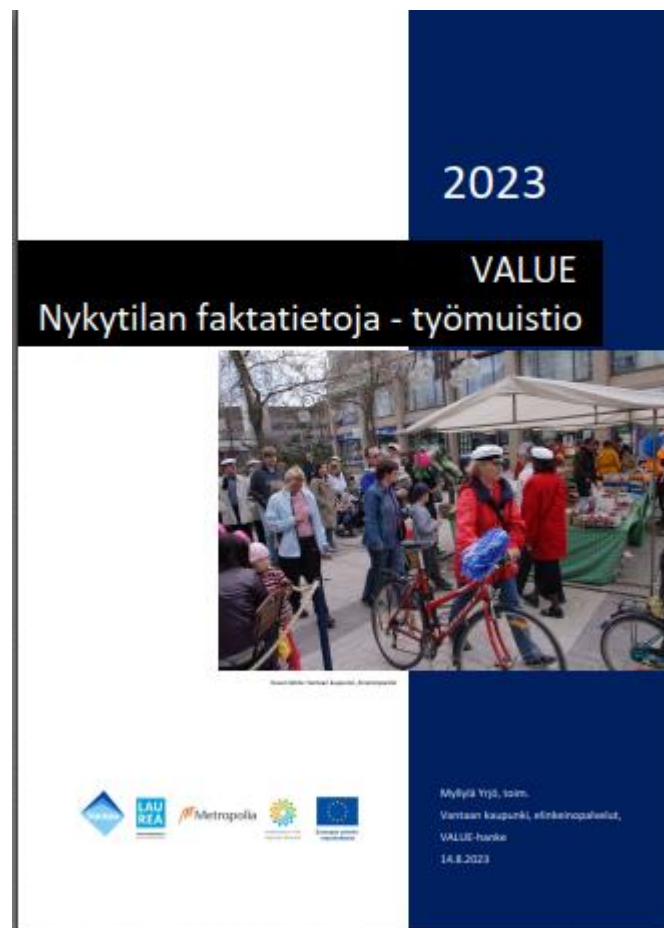

Vantaalla työssäkäyvät 2021 ja Pareto-käyrä

Lähde: YMY, 13.7.2023, StatFin, Tilastokeskus

VALUE Tuotettuja dokumentteja, 2023

VALUE-Vantaan alueellisen ennakointimallin alustava kuvaus

1. ENNAKOINTITIETO			2. TULKINTA			3. TOIMEENPANO		
Pitkä aikaväli	FAKTAT Tilastot, tutkimukset	NÄKEMYSTIETO Tutkimukset, toimintaympäristön PESTEV-analyysit (megat., WS, WC) + Defloi-haastattelut	TULKINTA Yhteinen pohdinta, analyysi ja raportointi (Tulevaisuusfoorumi /-verstas)	TOIMEENPANO Koulutussuunnittelu, verkostohanke, jatkoselvitys tms., seuranta				
Lyhyt aikaväli	FAKTAT Tilastot, tekoäly- analyysit	NÄKEMYSTIETO Barometrit, yritys-/ työnantajahaastat- telut, opiskelijoiden harjoitteluraportit	TULKINTA Yhteinen pohdinta, analyysi ja raportointi (toimialakohtaiset tulevaisuusverstaat)	TOIMEENPANO Koulutussuunnittelu, verkostohanke, jatkoselvitys tms., seuranta				

VIESTINTÄ: Tietoiskut, tiedotteet, esitelmät, kokouskeskustelut ym.

PESTEV-analyysi

PESTEV: Political / Poliittiset, Economical / Taloudelliset, Social / Sosiaaliset, Technological / Teknologiset, Environmental / Ympäristöön liittyvät, Valuables / Arvoihin liittyvät trendit.

PESTEV-analyysia sovelletaan toimintaympäristön muutostekijöiden analyysiin, megatrendien eli ennakoivien trendien analyysiin, heikkojen signaalien tai villien korttien / mustien joutsenten analyysiin.

Intressiryhmien data yhdistetty:

TRENDIT (PESTEV-luokittelu)

POLIITTISET (P=Political))

1	Lainsäädännön tempoilevuus tai ”jättäminen”
2	Geopolitiikan kaksinapaistuminen
3	TE24 tulo
4	Hallituspolitiikka maahanmuutossa
5	Tutkinnoista lyhytkestoisiin koulutuksiin
6	Jätteenkäsittelylain 2023 vaatimukset

Intressiryhmien data yhdistetty:

TALOUDELLISET (E=Economics)	
1	Alustatalouden yleistuminen
2	Elinkeinorakenteen palveluvaltaistuminen, asiantuntijatyön lisääntyminen
3	Laajat työllisyysalueet
4	Kunnat ja alueet erilaistuvat
5	Koulutusmahdollisuudet kasvavat ja suunnittelu yhdessä yritysten kanssa
6	Pienten asuntojen rakentaminen

Intressiryhmien data yhdistetty:

SOSIAALISET (S=Social)

1	Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvu ja monikulttuurisuuden lisääntyminen
2	Väestörakenteen kehitys, vanheneminen maailmalla ja Vantaalla
3	Työn paikkasidonaisuuden väheneminen ja alueiden eriarvoistuminen
4	Päihteet ja huumeet yleistyvät

Intressiryhmien data yhdistetty:

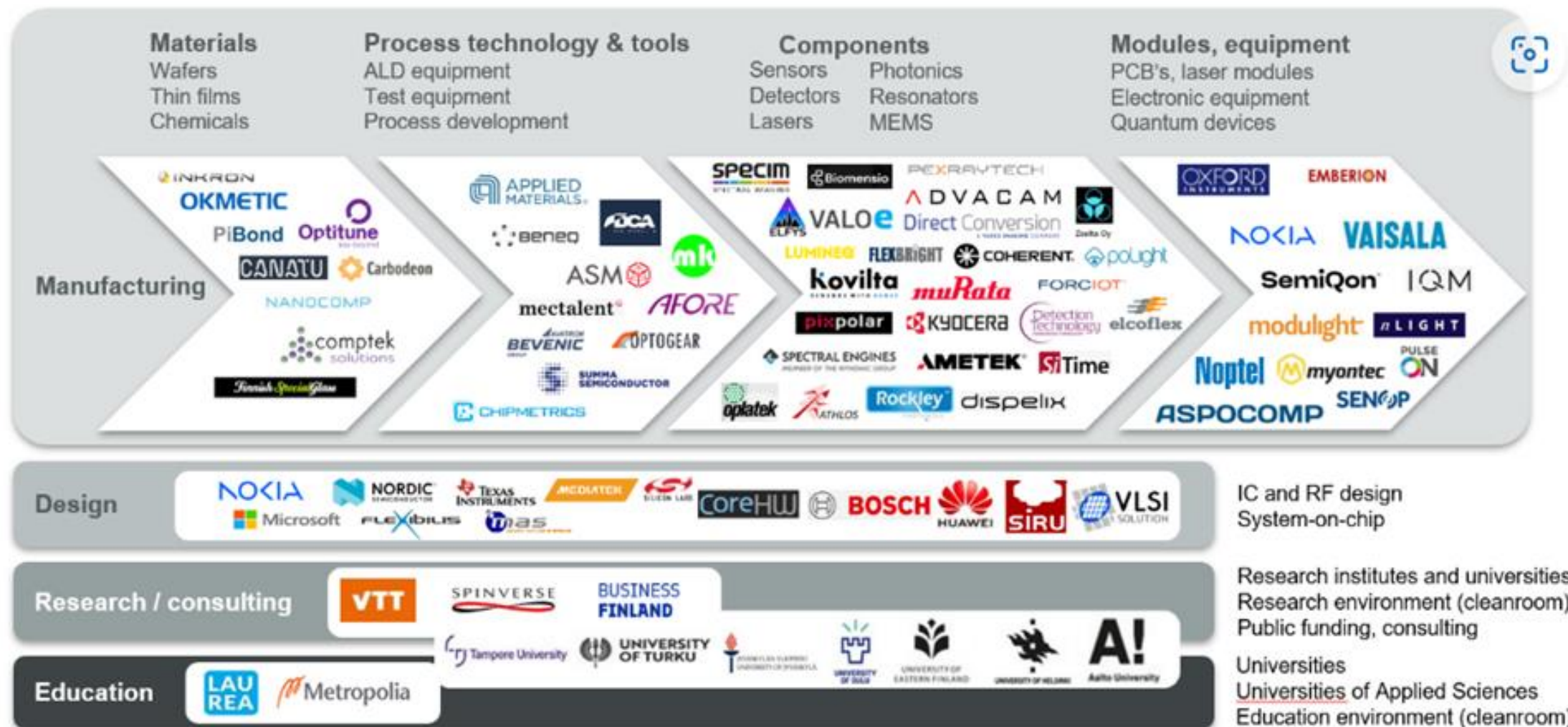

TEKNOLOGISET (T=Technological)

1	Tekoälyn yleistyminen ja teknologisen vallankumouksen eteneminen
2	Digitalisaation eteneminen
3	Digitaaliset pilvipalvelut ja palveluiden digitalisoituminen
4	Teknologiayritysten kasvumahdollisuudet lisääntyy
5	Kvanttitekhnologia

Vantaalla on korkean teknologian klusteri, puolijohdeteollisuus nousi esiin haastatteluissa

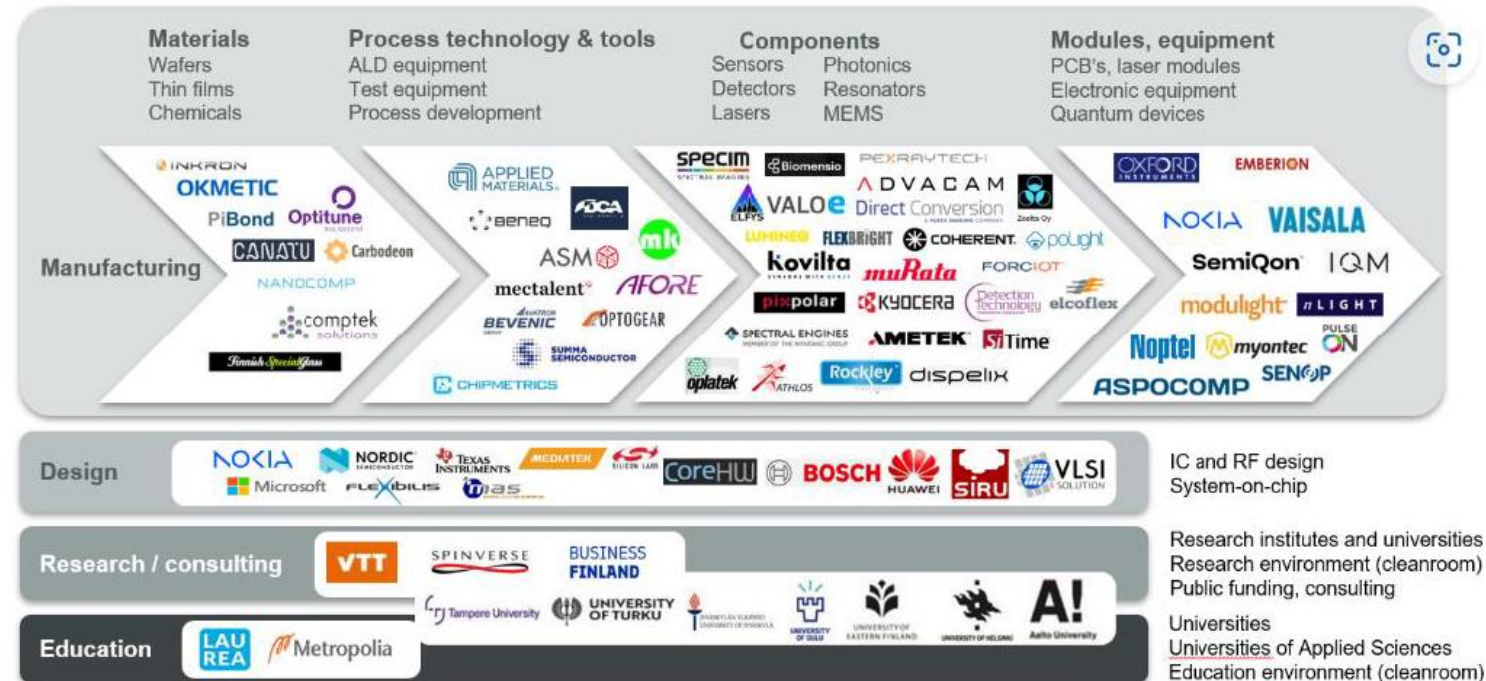
Kuvan lähde: Teknologiateollisuus

Puolijohdetuotanto Länsi-Vantaalla

Firma	Liikevaihto, MEUR 2021	Henkilöstö 2020	Henkilöstö 2021
Thermo Fisher Scientific Oy	229,9	912	1019
Okmetic	126,2	488	560
Vaisala	343,3	1297	1411
Canatu	5,5	56	52
muRata	161,1	1066	1009
YHT	866	3819	4051 (n. 6 % kasvu)

Kuva. Puolijohdetoimialaryhmä, lähde: [Puolijohdetoimialaryhmä | Teknologiateollisuus](https://www.teknologiateollisuus.fi).

Koskee kaikkia toimijoita: Koulutustarpeet, liikenneyhteydet, kaavoitus, brändi...

Intressiryhmien data yhdistetty:

YMPÄRISTÖLLISET (E=Environmental)

1	Vihreä siirtymä etenee
2	Kaupungistuminen jatkuu
3	Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen
4	Ilmastonmuutos etenee
5	Teknologia korvaa seinät (mm. kauppa siirtyy verkkoon)
6	Kierrätys (mm. lain vaatimukset taustalla)

Intressiryhmien data yhdistetty:

ARVOPOHJAISET (V=Value based)

1	Monikulttuurisuus etenee
2	Eriarvoistuminen ja alakulttuurien synty
3	Modulaariperustainen opiskelu on trendi
4	Yrittäjyyden yleistyminen osa-aikaisesti ja kokoaikaisesti (laskutusta hoitavat välittäjäyritykset)
5	Elämämyshakuisuus työelämässä ja vapaa-ajalla
6	Huoltovarmuuden ja resilienssin kasvattaminen
7	Turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen edistäminen, myös vuorotyöläisille ja eri työpisteissä
8	Työnantajien arvojen muutos maahanmuuttajataustaisten työllistämiseen
9	Ryöstely voi kasvaa (puututtava heti)
10	Yhtiöllisyyden vahvistuminen, mahdollisesti myös Vantaalla
11	Vantaan imagon kehitys ("voidaan vaikuttaa mm. poliittisella johtajuudella")

Heikot singnaalit

- Pienten asuntojen rakentaminen ja seuraavat lähiöiden ongelmat Ruotsin tapaan
- Logistiikan, ruoan ja energiantuotannon muutokset – hajautuminen
- Suomi takamatkalla ennakkoinnissa, proaktiivinen
- Eriarvoisuuden lisääntyminen näkyy lentokentällä konflikteina maailman kenttien tapaan
- Lentoasemasta elämyskeskus, paikalle tullaan myös viihtymään, ei vain lentämään
- Lentoasemasta Suomen suurin terveystasema kriisien aikana (esim. pand. aikana)
- Lainsäädännön heikkous tekoälypohjaiseen toimintaan liittyen. Yrityksille vaikeaa selvittää mikä on laillista. Vastuista tullaan keskustelemaan
- Matkailu ja turismi ovat tulossa pinnalle

- Teknologinen vallankumous (AI yms.) – kansalaisvelvollisuus oppia uutta
- Eri korkeakouluissa rakennettu tutkinnon kokonaisuus (mm. maahanmuuttajilla paljon osaamista)
- Täysimittainen sota
- Infrastruktuurin haavoittuminen, toimimattomuus syystä tai toisesta
- Psyykkinen oireilu massailmiönä, mielenterveysongelmien räjähtäminen käsiin
- Hallitsematon maahanmuutto ja hyvinvointialueiden kyky käsitellä sitä

- Teknologinen vallankumous (AI yms.) – kansalaisvelvollisuus oppia uutta
- Eri korkeakouluissa rakennettu tutkinnon kokonaisuus (mm. maahanmuuttajilla paljon osaamista)
- Täysimittainen sota
- Infrastruktuurin haavoittuminen, toimimattomuus syystä tai toisesta
- Psyykkinen oireilu massailmiönä, mielenterveysongelmien räjähtäminen käsiin
- Hallitsematon maahanmuutto ja hyvinvointialueiden kyky käsitellä sitä

- Syntyvyyden lasku
- Hälläväliä-asenteen yleistyminen, kun kaikki on kaaoksessa
- Ympäristökatastrofin uhka
- Asiakas ei ole valmis maksamaan extraa ilmasto- ja muista muutostekijöistä johtuen
- Ukrainan sodan loppuminen – esim. rakennusalan työntekijöiden joukkopako
- Uusi pandemia
- Tekijöiden saanti
- Ukkosmyrskyjen lisääntyminen ja vaikutukset – millä resursseilla hoidetaan?

Vantaan vahvuudet

- Ennakoinnin kehittämishalu + Positiivinen asenne
- Kansainvälisyys, halu tehdä yhdessä ja ketterästi + Vahvuus on isot kansainväliset yritykset
- Vantaa on lähellä Helsinkiä + Kasvu valuu Vantaalle, kun Helsingin niemi on täynnä
- Lento-asema ja hyvät liikenne yhteydet, ratikka tulossa + Lentoasema, logistiikka, liikenneyhteydet
- Muuttovoitto, ikärakenne + Väestönkasvu ja ikärakenne
- Ohut organisaatio on ketterä + Vantaa on ketterä ja mainettaan parempi
- Vantaan 48 tunnin palvelulupaus
- Monipuolinen kirjo yritys- ja elinkeinoelämää

Vantaan heikkoudet

- Elinvoimaosaaminen ja palvelut alikehittyneet + Pitkäjänteinen kehittäminen puuttuu
- Käynti-imago + Ristiriitainen mielikuva ulkoapäin katsottuna + Maine,
- Matala koulutustaso, korkeakoulu puuttuu + Väestön koulutusaste + kouluttamattomat maahanmuuttajat
- Ohuet resurssit, koneesta puuttuu vääntö + Kehittämisesurssit
- Sisäiset liikenneyhteydet, ei yhtä keskustaa
- Vantaa on liian jäykkä, siiloja + Vantaan sirpaleisuus, alueellinen eriytyminen
- Yhteistyötä ei ole kaupungin kanssa + Ylin johto ei tarpeeksi panosta elinvoiman kehittämiseen
- Turvattomuus

Vantaan mahdollisuudet

- Aluekeskukset
- Asenneilmapiiri suopea innovaatiotoiminnan kehittämiseksi
- Brändätä Vantaa paremmin, ”Suomen kansainvälisimmäksi kaupungiksi”
- Lentokenttä ja Aviapoliksen alue + Logistiikan solmukohta, Aviapoliksen kehitys
- Länsi-Vantaan puolijohdeklusteri
- Maahanmuuttajat + Maahanmuuttajataustaisten integrointi
- Onnistunut omistajaohjaus
- Osaamiskampus + Tuleva osaamiskampus
- Paljon koulutettavia uutta omaksuvia nuoria + Vantaan nuoriso
- Yhteistyön lisääminen oppilaitokset, maahanmuuttajat, esim. EPA

Vantaan uhat

- **Gettoutuminen, kuten Ruotsissa + Maahanmuuttajataustaisten runsaus**
- **Hanketoiminta, jos ohjaa väärään suuntaan + Tempoileva poliittinen tahtotila**
- **Hienot teollisuusalueet kärsivät huonojen maineesta**
- **Logistiikkaklusteri ja lentotoiminta alttiita maailman ”häiriöille”**
- **Onko Vantaalla riittävän levät hartiat**
- **Segregaatio ja polarisaatio, ääripäiden korostuminen + Paljon sosiaalista huono-osaisuutta, ei edes haluta töihin**
- **Ennakointitietoa ei hyödynnetä +Vantaa jää jälkeen kehityksestä, esim. suhteessa Espooseen + Vantaa käpertyy omaan kuplaansa**
- **Väki vaihtuu eikä sitouduta tehtäviin**

VALUE-Vantaan alueellisen ennakointimallin alustava kuvaus

	1. ENNAKOINTITIETO		2. TULKINTA	3. TOIMEENPANO
Pitkä aikaväli	FAKTAT Tilastot, tutkimukset	NÄKEMYSTIETO Tutkimukset, toimintaympäristön PESTEV-analyysit (megat., WS, WC) + Defloi-haastattelut	TULKINTA Yhteinen pohdinta, analyysi ja raportointi (Tulevaisuusfoorumi /-verstas)	TOIMEENPANO Koulutussuunnittelu, verkostohanke, jatkoselvitys tms., seuranta
Lyhyt aikaväli	FAKTAT Tilastot, tekoäly- analyysit	NÄKEMYSTIETO Barometrit, yritys-/ työnantajahaastat- telut, opiskelijoiden harjoitteluraportit	TULKINTA Yhteinen pohdinta, analyysi ja raportointi (toimialakohtaiset tulevaisuusverstaat)	TOIMEENPANO Koulutussuunnittelu, verkostohanke, jatkoselvitys tms., seuranta

VIESTINTÄ: Tietoiskut, tiedotteet, esitelmät, kokouskeskustelut ym.

**Fakta +
Näkemys =
Ennakointitieto**

**Ennakointitieto
kertoo tulevaisuuden
vaihtoehtoista ja
mahdollisuuksista**

Kiitos